

Η κάθε ατάκα είναι ράπισμα

«HurlyBurly» του Ντέιβιντ Ρέιμπ από το ΘΟΚ. Μετάφραση: Μανώλης Δούνιας, Αλίκη Δανέζη-Knutsen. Σκηνοθεσία: Αλίκη Δανέζη-Knutsen. Σκηνικά-κοστούμια: Νατάσα Χριστοφίνη. Βοηθός σκηνοθέτη: Ζωή Κυπριανού. Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Λάζογλου, Σταύρος Ευλαμπίου. Παίζουν: Νεοκλής Νεοκλέους, Χάρης Κκολός, Θανάσης Δρακόπουλος, Λευτέρης Σαλωμίδης, Θέα Χριστοδουλίδου, Στέλα Φυρογέννη, Κατερίνα Λούρα

ΤΟΝ ΝΤΕΪΒΙΝΤ Ρέιμπ τον θυμήθηκα στις αρχές της σεζόν, όταν αναρωπιόμουν γιατί από το μεγάλο σύνολο αφιερωμένων στον πόλεμο του Βιετνάμ έργων ο ΘΟΚ επέλεξε εκείνη τη «Νεκρή φύση» της Έμιλι Μαν. Θυμήθηκα το καταπληκτικό «Bones and Sticks» του Ρέιμπ, γραμμένο πριν

από το έργο της Μαν, με έντονη σφραγίδα των Αμερικανικών νεωτεριστικών τάσεων των '70, αλλά πολύ κα-

Θέατρο

ΤΗΣ NONΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

λά δομημένο, με συναρπαστικό λόγο, με γενναιοσύνη στην αντιμετώπιση της πραγματικότητας, δηλαδή με όλα τα φόντα να έχει διάρκεια πέρα από την επικαιρότητα του θέματος και τα όρια της δεκαετίας που το γέννησε.

Το «HurlyBurly» έχει τα ίδια γνωρίσματα. Ο λόγος πρωταγωνιστεί στο έργο του Ρέιμπ. Στη θέση της άναρθρης έντασης της σχολής του Μάμετ, ο Ρέιμπ δημιουργεί μια ακατάπαυστα ρέουσα λάβα από λέξεις που εκρήγνυνται μέσα από τους χαρακτήρες του έργου. Αλλά η ψυχική θολούρα μερικών και ο συναισθηματικός πυρετός των άλλων προσώπων δεν αφαιρούν το νόημα των διαλόγων, δηλαδή, ο λόγος δεν χρησιμοποιείται για την ακουστική απόδοση της εσωτερικής σύγχυσης. Η κάθε ατάκα-ράπισμα μεταξύ των τεσσάρων ανδρών και τριών γυναικών φτάνει στο στόχο και πληγώνει, η επιλογή των λέξεων φωτίζει πτυχές των χαρακτήρων. Οι λέξεις είναι πινελιές ακριβείας, που χρησιμοποιούνται και για σαρκαστικά σκίτσα, και γεμάτα τραγικής απόγνωσης ψυχογραφήματα που συνυπάρχουν στην αισθητική του έργου. Ο σαρκασμός του Ρέιμπ είναι αυτοσαρκασμός και τα πορτρέτα συναποτελούν ομαδικό πορτρέτο της γενιάς του, του επαγγελματικού σιναφιού του, του φύλου του.

Η παραγωγή της Κύριας Σκηνής του ΘΟΚ φιλοξενείται, όπως γίνεται εδώ και πολύ καιρό, στην αίθουσα του Δημοτικού Μεγάρου των Λασιών. Ένα από τα αντιθεατρικά χαρακτηριστικά του χώρου είναι και η κακή ακουστική. Και παρόλο που η χρήση των μικροφώνων ξένιζε σε μια παράσταση που οι ήρωες σνιφάρουν κοκαΐνη, φιλοούνται, αναπνέουν βαθιά, βγάζουν τα ρού-

χα τους κάνοντας έρωτα, η σκηνοθέτιδα Αλίκη Δανέζη-Knutsen πήρε το ρίσκο, επειδή δεν μπορούσε να επιτρέψει να καθεί ο λόγος. Και επειδή ήξερε ότι στα χέρια των ηθοποιών της είναι το τεχνητό μέσο να ξεχαστεί μετά από τα πρώτα λεπτά της παράστασης.

Όπως στην περσινή της δουλειά στον Διώνυσο, στο «Δείπνο με φίλους» του Ντόναλντ Μάρκγουιλις, η Αλίκη Δανέζη καταφέρνει να δημιουργήσει κανάλια έντονης επικοινωνίας μεταξύ των ηθοποιών. Η υποκριτική της παράστασης καθορίζεται από αλληλεπιδράσεις. Τα πρόσωπα του έργου συνεχώς εκφράζουν την άποψή τους ο ένας για τον άλλο, συνεταιρίζονται και κοντράρονται σε ποικίλους σχεδιασμούς, υπάρχουν μέσα από τους χαρακτηρισμούς των άλλων. Αυτό δεν αναιρεί το ισχυρό μοτίβο της μοναξιάς, μιας μοναξιάς που διαπερνά την παρέα, τη συγκατοίκηση, την ερωτική συνεύρεση, τον γάμο, τον έρωτα.

Οι ομάδα των τεσσάρων ανδρών ηθοποιών (Νεοκλής Νεοκλέους, Χάρης Κκολός, Θανάσης Δρακόπουλος, Λευτέρης Σαλωμίδης) βρίσκεται σε μια κατάσταση δυναμικής ισορροπίας. Πρωταγωνιστούν εναλλάξ, σε γρήγορες εναλλαγές, τη μια στιγμή μονοπωλούν τη σκηνή, την άλλη αποτελούν το φόντο για το σόλο του άλλου. Η υποκρι-

τική διαφορετικότητα του καθενός χρησιμοποιείται γόνιμα από τη σκηνοθέτιδα. Και επειδή η κάθε παράσταση είναι μάθημα και εξέταση για κάθε ηθοποιό, ανεξάρτητα από τις προηγούμενες επιτυχίες, αποτυχίες, εμπειρίες και περγαμνές, μετά από την «HurlyBurly», η μεσαία γε-

νιά των ανδρών του ΘΟΚ υπόσχεται περισσότερα απ' ό,τι φαινόταν πριν από την παράσταση.

Οι γυναικείες μορφές στο «ανδρικό» έργο του Ντέιβιντ Ρέιμπ λειτουργούν ως καταλύτες. Θύματα των μισογυνήδων, άπαστα σύμβολα ευτυχίας, όντα από ένα παράλληλο σύμπαν, φορείς της δικής τους απέραντης μοναξιάς, και οι τρεις συνδυάζουν τα πιο πάνω χαρακτηριστικά σε εντελώς διαφορετικές εκδοχές η κάθε μία. Η Στέλα Φυρογέννη εκπέμπει ισχυρότατη υποκριτική ενέργεια, η Κατερίνα Λούρα και η Θέα Χριστοδουλίδου αποφεύγουν τα κλισέ του κοριτσιού-θύματος εκμετάλλευσης και της «αξιόλογης γκόμενας» αντίστοιχα.

Η δεύτερη συνεργασία της Δανέζη-Knutsen με τη Νατάσα Χριστοφίνη, τη σκηνογράφο-ενδυματολόγο της παράστασης μετά από το «Δείπνο με φίλους», αποδεικνύει την αισθητική σύμπλευση των δύο δημιουργών. Το σκηνικό περιβάλλον προσφέρει το απαραίτητο για τις ανεξάρτητες πορείες των προσώπων ύψος και βάθος, περικλείοντάς τους ταυτόχρονα σ' ένα χώρο αλληλεξάρτησης. Η ατμόσφαιρα που υποστηρίζεται από τους φωτισμούς του Γιώργου Λάζογλου και Σταύρου Ευλαμπίου, συνδυάζει ειρωνεία και θλίψη.